Lietvedības Nr. 1-0102-19/27
ECLI:LV:RVPT:2019:0215.130010219.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 15.februārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā:
tiesnese B.Horuna
ar tiesas sēžu sekretāri L.Beļkus,
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 8, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. A/, personas kods /personas kods/ (turpmāk - /pers. A/), saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.^{2}panta.

Aprakstošā daļa

2019.gada 10.janvārī plkst.10:00 Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Teikas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas (turpmāk arī VP RRP RTI KPN) inspektore J.Meļehova sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC372995 (turpmāk – Protokols), ar kuru 2018.gada 6.novembrī plkst.14:20, Rīgā, Burtnieku ielā 37, konstatēts, ka /pers. A/ neizpildīja VP RRP RTI KPN inspektora N.Vjakses likumīgās prasības, t.i., pēc pavēstes neieradās Rīgas Teikas iecirknī, par neierašanās iemesliem nepaziņoja.

*A*tbildība par minēto pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk– Latvijas APK) 175.^{2}pantā.

Atbilstoši LAPK 289.^{16}panta pirmajai daļai, šā kodeksa 213.pantā paredzētās administratīvo pārkāpumu lietas izskata mutvārdu procesā, taisot spriedumu šā kodeksa divdesmit otrajā nodaļā noteiktajā kārtībā, un gadījumos, kas nav noregulēti šā kodeksa divdesmit otrajā nodaļā, piemērojot divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto regulējumu.

Saskaņā ar Latvijas APK 213.pantu administratīvā pārkāpuma lieta ir pakļauta izskatīšanai tiesā.

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Teikas iecirkņa (turpmāk – iestāde) pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2019.gada 18.janvārī tiesā saņemts iestādes paziņojums, kurā norādīts, ka iestāde neizmantos LAPK paredzētās tiesības piedalīties tiesas sēdē un pierādījumu pārbaudīšanā.

Uz tiesas sēdi /pers. A/ neieradās.

Saskaņā ar Latvijas APK 260.panta otro daļu, personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir tiesības piedalīties lietas izskatīšanā. Atbilstoši Latvijas APK 271.panta ceturtajai daļai, lietu bez lietas dalībnieku klātbūtnes drīkst izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka viņiem savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku.

No lietas materiāliem redzams, ka par tiesas sēdi /pers. A/ paziņots, par ko ir veikta atzīme lietas uzziņas lapā par pavēstes nosūtīšanu uz /pers. A/ deklarēto dzīvesvietas adresi.

Tiesā nav saņemts /pers. A/ lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu, kā arī viņš nepaziņoja par savas neierašanās iemesliem. Līdz ar ko tiesa secina, ka /pers. A/ par lietas izskatīšanu laiku un vietu ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā un termiņā un viņš nevēlas izmantot savas tiesības piedalīties lietas izskatīšanā. Tādējādi tiesa atzīst par iespējamu izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu bez /pers. A/ piedalīšanās.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus to kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa atzīst, ka administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama sekojošu apstākļu dēļ.

Saskaņā ar Latvijas APK 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Atbilstoši Latvijas APK 243.panta pirmās daļas noteikumiem, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. LAPK 243.panta piektā daļa nosaka, ka administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Turklāt atbilstoši minētā panta astotajai daļai, to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Latvijas APK 243.^{1}pants paredz šādus pierādīšanas līdzekļus: 1) pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; 2) personu liecības; 3) eksperta atzinums; 4) kompetentās institūcijas atzinums; 5) dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; 6) elektroniskie pierādījumi; 7) procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; 8) lietiskie pierādījumi.

Saskaņā ar Latvijas APK 244.pantu institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka lietā, cita starpā, ir atrodami sekojoši rakstveida pierādījumi:

1. Protokols;
2. VP RRP RTI KPN inspektora N.Vjakses 2018.gada 29.novembra ziņojums, adresēts VP RRP RTI priekšniekam pulkvežleitnantam S.Galilejevam, ar kuru informē, ka 2018.gada 23.martā VP RRP RTI Dokumentu pārvaldības grupā tika saņemts Rīgas rajona tiesas 2018.gada 12.februāra nolēmuma administratīvā pārkāpuma lietā Nr.133071617 attiecībā par /pers. A/ saukšanu pie atbildības pēc LAPK 149.^{15}panta piektās daļas, ar atzīmi par stāšanos likumīgā spēkā, noraksts, izpildei daļā par administratīvā aresta uzlikšanu. Sakarā ar iepriekšminēto,

2018.gada 25.oktobrī /pers. A/ tika nosūtīta pavēste par nepieciešamību 2018.gada 6.novembrī plkst.14:20 ierasties VP RRP RTI, paskaidrojuma sniegšanai. /pers. A/ uz paskaidrojuma sniegšanu neieradās un par neierašanās iemesliem nepaziņoja. Konstatēts, ka notikušajā ir saskatāmas administratīvā pārkāpuma, par kuru atbildība paredzēta LAPK 175.^{2}pantā, sastāva pazīmes;

3. VP RRP RTI KPN priekšnieka A.Kupeta 2018.gada 25.oktobra pavēste Nr.20/10/11-20402, kas adresēta /pers. A/ uz adresi /adrese/, ar kuru paziņo, ka VP RRP RTI saņemts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedums lietā Nr.133071617, ar kuru /pers. A/ piespriests administratīvais arests, kuru pēdējais joprojām nav izcietis. Sakarā ar minēto, /pers. A/, paskaidrojuma sniegšanai, tiek lūgts 2018.gada 6.novembrī plkst.14:20 ierasties pie inspektora N.Vjakses - VP RRP RTI KPN 4.stāvā, 415.kabinetā, Rīgā, Burtnieku ielā 37, ar norādi, ka ierašanās ir obligāta. /pers. A/ tiek lūgts sazināties pa tālruni ar numuru 67090905, ja norādītajā laikā ierasties nav iespējams, kā arī tiek brīdināts par administratīvo atbildību, kas pēdējam var iestāties neierašanās gadījumā.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka tie nav pietiekami, lai konstatētu /pers. A/ darbībās Latvijas APK 175.^{2}pantā paredzēto administratīvā pārkāpuma sastāvu.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir atzinis (*skat., spriedumu lietā SKA 571/2006, spriedumu lietā SKA-199/2007, spriedumu lietā Nr.S – 252/2008*), administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Proti, jākonstatē Latvijas APK paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums – administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse.

Senāta ieskatā, ir jāpārbauda vai konkrētajā gadījumā pastāv visas Latvijas APK 175.2pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma pazīmes personas saukšanai pie administratīvās atbildības, vai ir konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Kā izriet no Latvijas APK 175.^{2}panta, administratīvā atbildība personai iestājas, ja tā savlaicīgi neizpilda kontroles, uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas realizējošo valsts vai pašvaldības institūciju amatpersonu likumīgas prasības. Tādējādi ir nepieciešams arī konstatēt, vai personai bija savlaicīgi paziņots un attiecīgi zināmas tai izvirzītās prasības, vai viņa apzinājās, ka viņai ir jāizpilda kādas noteiktas prasības.

No Protokolā norādītā izriet, ka /pers. A/ neieradās 2018.gada 6.novembrī plkst.14:20, pēc viņam nosūtītās pavēstes, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Teikas iecirknī, un par neierašanās iemesliem nepaziņoja,

Latvijas APK 268.pantā noteikta administratīvā pārkāpuma lietas sagatavošana izskatīšanai. Minētā panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka institūcija (amatpersona), sagatavojot administratīvā pārkāpuma lietu izskatīšanai, pārbauda vai personām, kuras piedalās lietas izskatīšanā, ir paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku. Ja personām, kuras piedalās lietas izskatīšanā, nav paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, to paziņo šā kodeksa 268.^{1}pantā noteiktajā kārtībā.

Latvijas APK 268.^{1}panta (Paziņojums par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu) pirmā un otrā daļa nosaka, ka personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, cietušajam un citām personām, kuras uzaicinātas uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu, par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku paziņo tādā veidā, lai adresāts attiecīgo paziņojumu saņem vismaz piecas dienas pirms administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas. Ja saskaņā ar šā kodeksa 248.panta otro daļu nav norādīts veids, kādā persona vēlas, lai tai paziņo informāciju un dokumentus administratīvā pārkāpuma lietā, par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku šai personai paziņo pa pastu vienkāršā sūtījumā.

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta otro daļu, dokuments, kas paziņots kā vienkāršs pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokuments.

2018.gada 25.oktobrī VP RRP RTI KPN priekšnieks A.Kupetis nosūtīja /pers. A/ uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi pavēsti ar aicinājumu ierasties minētajā iestādē pie inspektora N.Vjakses 2018.gada 6.novembrī plkst.14:20.

Līdz ar to, ievērojot Paziņošanas likumā noteikto, ir uzskatāms, ka /pers. A/ par ierašanos Valsts policijas iestādē, ir paziņots 2018.gada 2.novembrī. Taču tiesa secina, ka nav ievērotas Latvijas APK 268.^{1}panta pirmās daļas prasības, proti, /pers. A/ par ierašanos Valsts policijas iestādē 2018.gada 6.novembrī netika paziņots vismaz piecas dienas pirms noteiktā ierašanās datuma.

Bez tā, lai gan atbilstoši Paziņošanas likuma 4.panta pirmajai daļai, fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai deklarētajā dzīvesvietas adresē, tomēr, tiesas ieskatā, tikai viena nosūtīta pavēste, uz kuru persona nav atsaukusies, vēl neliecina par apzinātu Valsts policijas darbinieka pavēstē norādīto prasību ļaunprātīgu ignorēšanu. Tiesas ieskatā, ir pieļaujama arī varbūtība, ka persona var būt uz neilgu laiku pametusi deklarēto dzīvesvietu, piemēram dodoties ceļojumā, atrodoties medicīnas iestādē un tamlīdzīgi, tādējādi, objektīvu apstākļu dēļ, nesaņemot sūtīto aicinājumu.

Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka tikai lietā esošais rakstveida pierādījums, proti, viena pavēste ar aicinājumu ierasties VP RRP RTI KPN, kas turklāt nosūtīta /pers. A/, neievērojot Latvijas APK 268.^{1}panta pirmās daļas prasības, nav pietiekama, lai /pers. A/ darbībās konstatētu apzinātu kontroles, uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas realizējošo valsts vai pašvaldības institūciju amatpersonu likumīgo prasību savlaicīgu neizpildīšanu.

Senāta Administratīvo lietu departaments spriedumā lietā Nr. SKA-48/2009 norāda, ka atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā nostiprinātajai nevainīguma prezumpcijai jāpierāda ir personas vaina pārkāpuma izdarīšanā, nevis nevainīgums. Proti, nevainīgums tiek prezumēts, ja nav pierādījumu par pretējo. Ja persona tiek atzīta par vainīgu pārkāpuma izdarīšanā, lai gan lietā nav pierādījumu, kas pierādītu tās vainu, tiek pārkāpta nevainīguma prezumpcija (*skat. Senāta Administratīvo lietu departaments 2009.gada 3.marta spriedumu lietā Nr. SKA-48/2009*).

Administratīvā apgabaltiesa 2009.gada 29.aprīļa spriedumā lietā Nr.P129022608 norāda, ka lietās, kurās tiek lemts par personas sodīšanu, tiek piemērots princips, ka pamatotas šaubas tiek tulkotas par labu personai, kuru sauc pie likumā noteiktās atbildības un soda (*in dubio pro civis*) (*skat. Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 29.aprīļa spriedumu Nr. P129022608*).

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka radušās šaubas ir tulkojamas par labu pie administratīvās atbildības saucamai personai, līdz ar ko, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama. Personas saukšana pie administratīvās atbildības uz pieņēmumu pamata nav pieļaujama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 7., 175.^{2}, 213., 239.panta 1.punktu, 243.- 244., 268.^{1}, 274., 275., 289.^{7}, 289.^{16}, 289.^{17}, 289.^{18}pantiem, tiesa

nosprieda

izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.^{2}panta.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas tiesas kancelejā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2019.gada 15.februārī.

Tiesnese B.Horuna